

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

Str. Dimitrie D. Gerota nr. 7-9, sector 2, București, cod poștal: 020027

Telefoane: 021.310.23.56, 021.316.31.34

Fax: 021.316.31.31

021.310.23.57, 021.316.31.33

Cod fiscal: 10464660

E-mail: ces@ces.ro

www.ces.ro

Membru fondator al Asociației Internaționale a Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare (AICESIS)

Membru al Uniunii Consiliilor Economice și Sociale și Instituțiilor Similare Francofone (UCESIF)

„Consiliul Economic și Social este organ consultativ al Parlamentului și al Guvernului în domeniile de specialitate stabilite prin legea sa organică de înființare, organizare și funcționare.” (Art. 141 din Constituția României revizuită)

Nr. 2480/03.04.2026

AVIZ

**referitor la proiectul de Ordonanță de urgență
a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței
de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor
naturale protejate, conservarea habitatelor naturale,
a florei și faunei sălbatice**

În temeiul art. 2 alin. (1) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și art. 11 lit. a) din Regulamentul de organizare și funcționare, Consiliul Economic și Social a fost sesizat cu privire la avizarea *proiectului de Ordonanță de urgență a Guvernului privind modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice.*

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL

În temeiul art. 5 lit. a) din Legea nr. 248/2013 privind organizarea și funcționarea Consiliului Economic și Social, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în ședința din data de 3.04.2026, desfășurată online, conform prevederilor Hotărârii Plenului nr.86/17.05.2022, avizează **FAVORABIL** prezentul proiect de act normativ, cu următoarele **observații:**

- proiectul de act normativ urmărește instituirea cadrului juridic necesar pentru identificarea și desemnarea zonelor prioritare pentru biodiversitate, în vederea implementării Strategiei UE privind biodiversitatea pentru 2030 și a îndeplinirii

jaloanelor asumate de România prin Planul Național de Redresare și Reziliență. Introducerea acestui concept în legislația națională este oportună și necesară pentru atingerea obiectivului de protecție strictă a cel puțin 10% din suprafața terestră și marină;

- introducerea cadrului legal pentru definirea și desemnarea „zonelor prioritare pentru biodiversitate” ar putea avea implicații asupra unor proiecte aflate deja în diferite etape de pregătire sau autorizare, desfășurate în contextul actual al ariilor naturale protejate, cu potențial impact asupra mediului de afaceri. În acest sens, ar putea fi utilă clarificarea modului în care vor fi tratate proiectele aflate în curs de autorizare sau planificare în zone care ar putea fi ulterior propuse ca „zone prioritare pentru biodiversitate”, precum și dacă sunt prevăzute dispoziții tranzitorii pentru investițiile deja inițiate;
- pentru asigurarea unui cadru legislativ coerent și aplicabil în practică, formulăm următoarele observații:

1. Clarificarea definiției zonelor prioritare pentru biodiversitate (art. 4 pct. 41):

- recomandăm completarea definiției zonelor prioritare pentru biodiversitate astfel încât aceasta să reflecte explicit faptul că aceste zone includ atât ecosisteme naturale în care procesele ecologice funcționează neperturbat, cât și habitate semi-naturale de importanță ridicată pentru biodiversitate, a căror menținere depinde de aplicarea unor măsuri de management activ.
- în forma actuală, definiția poate conduce la interpretarea că zonele prioritare pentru biodiversitate sunt exclusiv zone de non-intervenție. Or, conform orientărilor Comisiei Europene privind desemnarea zonelor de protecție strictă, această categorie poate include atât ecosisteme naturale intacte, în care procesele naturale evoluează fără intervenții antropice, cât și habitate semi-naturale a căror stare de conservare depinde de intervenții limitate și bine fundamentate.

2. Clarificarea responsabilităților instituționale privind administrarea ariilor naturale protejate (art. 16 și art. 18):

- recomandăm clarificarea responsabilităților instituționale privind administrarea ariilor naturale protejate, în special în situațiile în care acestea sunt administrate direct de Agenția Națională pentru Mediu și Arii Protejate;
- în aceste cazuri este necesară corelarea prevederilor referitoare la administrarea ariilor protejate cu existența unor structuri administrative special constituite, astfel încât gestionarea acestor arii să beneficieze de capacitatea instituțională și expertiza necesare;

- de asemenea, este necesara menționarea explicită a posibilității implicării organizațiilor neguvernamentale cu expertiză în domeniul conservării naturii în activitățile de administrare sau management al ariilor naturale protejate, în condițiile legii (având în vedere contribuția ONG-urilor la conservarea BDV în România, inclusiv prin atragerea de fonduri, cât și situația AP din 2018, când li s-a luat custodia, până în prezent)

3. Clarificarea tipurilor de zone care pot fi incluse în zonele prioritare pentru biodiversitate (art. 403):

- în ceea ce privește tipurile de zone care pot fi incluse în această categorie, recomandăm clarificarea faptului că zone de non-intervenție pot fi stabilite și în alte tipuri de arii naturale protejate decât parcurile naționale și naturale, inclusiv în siturile Natura 2000, în baza planurilor de management aprobate;
- această abordare este în concordanță cu recomandările Comisiei Europene privind zonarea siturilor Natura 2000 și ar permite recunoașterea acelor suprafețe în care sunt stabilite restricții stricte privind utilizarea resurselor naturale;
- totodată, formularea actuală („alte suprafețe terestre și marine”) ar putea fi completată astfel încât să includă explicit mediul subteran, respectiv peșterile și formațiunile speologice, având în vedere importanța acestora pentru conservarea biodiversității și statutul lor de bunuri de interes public.

4. Clarificarea regimului de management al zonelor prioritare pentru biodiversitate (art. 404):

- regimul de management prevăzut pentru zonele prioritare pentru biodiversitate ar trebui să reflecte explicit faptul că managementul activ poate fi necesar nu doar pentru susținerea proceselor naturale, ci și pentru menținerea habitatelor semi-naturale cu valoare ridicată pentru biodiversitate;
- există numeroase ecosisteme semi-naturale, precum pajiștile sau alte habitate dependente de activități umane tradiționale, a căror valoare pentru biodiversitate este menținută tocmai prin aplicarea unor măsuri de management adecvate. În aceste cazuri, intervențiile trebuie limitate la cele strict necesare pentru menținerea sau îmbunătățirea stării de conservare a habitatelor și speciilor.

5. Procedura de desemnare a zonelor prioritare pentru biodiversitate (art. 408)
Mențiuni privind acordul proprietarilor:

- în ceea ce privește procedura de desemnare a zonelor prioritare pentru biodiversitate, este important ca aceasta să asigure consultarea și implicarea proprietarilor și administratorilor de terenuri;
 - pentru a încuraja acordul proprietarilor persoană fizică sau juridică în cazul bunurilor aflate în proprietate privată, este esențial ca prin acord să fie garantate în mod direct măsurile compensatorii. Pentru acest aspect sunt necesare prevederi suplimentare. În practică, s-a observat că deși există prevedere legală privind mecanismul compensațiilor (prin hotărâre de guvern), un astfel de mecanism nu a existat niciodată (cu excepția pădurilor, pentru care nu se mai acordă plăți de 2 ani). În lipsa publicării unui act normativ privind măsurile compensatorii pentru toate categoriile de bunuri ce intră în ZPB și bugetul alocat pentru acestea, orice acord este imposibil, conducând la imposibilitatea atingerii țintelor de 10% protecție strictă;
 - apreciem că este necesară eliminarea lit. b) și c) privind acordul UAT sau al administratorului în cazul bunurilor aflate în proprietatea publică sau privată. Desemnarea zonelor prioritare pentru biodiversitate se face pe baze științifice, prin consultarea tuturor factorilor interesați și este un mecanism de interes strategic național. Acordurile prevăzute la b) și c) coroborate cu lit a) riscă să blocheze orice eforturi pentru atingerea țintelor de 10% protecție strictă;
 - nu în ultimul rând, se recomandă posibilitatea derogării de la acordul proprietarului, în cazuri excepționale, pentru suprafețe cu habitate naturale și semi-naturale de interes strategic care necesita masuri urgente de conservare, justificate științific, și cu acordul Academiei Române, pentru suprafețe sub 1% din totalul țintei de protecție strictă, aflate în proprietate privată. Desemnarea acestora se va putea face fără acordul proprietarului, cu acordarea de masuri compensatorii prealabile.
6. Consolidarea mecanismelor de compensare pentru proprietarii de terenuri (art. 26):
- pentru creșterea gradului de acceptare a acestor măsuri este esențială consolidarea mecanismelor de compensare pentru proprietarii și administratorii de terenuri asupra cărora se instituie restricții;
 - în acest sens, este recomandabil, în acord cu bunele practice internaționale, diversificarea tipurilor de compensații, prin includerea, pe lângă compensațiile financiare directe, și a altor forme de compensare, precum schimbul de terenuri, achiziția voluntară a terenurilor de către stat sau alte mecanisme de sprijin pentru gestionarea durabilă a terenurilor;

- de asemenea, este importantă stabilirea unor surse de finanțare dedicate pentru acordarea acestor compensații, inclusiv prin alocarea unui procent din Fondul pentru mediu - Strategia națională pentru BDV prevede alocarea a 20% din FM, în realitate s-au alocat 0,2%!! sau prin utilizarea altor instrumente financiare destinate conservării biodiversității, astfel încât proprietarii să aibă garanția că aceste compensații pot fi acordate efectiv;
- experiența anterioară privind acordarea compensațiilor pentru restricțiile impuse în ariile naturale protejate arată că lipsa unor mecanisme financiare clare poate conduce la întârzieri sau la neacordarea compensațiilor, ceea ce poate afecta acceptarea socială a măsurilor de conservare și eficiența implementării acestora.

7. Modificarea limitelor ariilor naturale protejate în contextul reevaluării obiectivelor de conservare [art. 56¹ alin. (3)]:

- proiectul de act normativ introduce posibilitatea modificării limitelor ariilor naturale protejate de interes național, inclusiv în cazul reevaluării obiectivelor de conservare, pe baza unui studiu științific și cu avizul consiliului științific și al Academiei Române;
- recomandăm reanalizarea oportunității introducerii în mod explicit în legislație a posibilității de modificare a limitelor ariilor naturale protejate ca urmare a reevaluării obiectivelor de conservare;
- în practică, reevaluarea obiectivelor de conservare poate fi gestionată printr-o serie de instrumente aplicate gradual, precum actualizarea planurilor de management, ajustarea măsurilor de conservare sau revizuirea zonării interne a ariei protejate. În acest context, modificarea limitelor ariilor naturale protejate ar trebui să reprezinte o soluție excepțională, utilizată doar în situații bine fundamentate științific;
- introducerea explicită în lege a acestei posibilități poate genera interpretări care să conducă la modificări frecvente ale limitelor ariilor naturale protejate, ceea ce ar putea afecta stabilitatea cadrului de conservare. Din acest motiv, ar fi utilă clarificarea faptului că modificarea limitelor ariilor naturale protejate poate fi avută în vedere doar în situații justificate, după analiza altor soluții de management aplicabile în cadrul ariei protejate.

p. Președinte,
Sterică FUDULEA